Resultats destacats. Desembre, 2010

Lucy Nieto [CC]

Presentació

Els objectius de l'Enquesta de violència masclista a Catalunya (EVMC)

El Programa de seguretat contra la violència masclista ha promogut un estudi conjunt entre el Departament d'Interior Relacions Institucionals i Participació, l'Institut Català de les Dones i la Regidoria de la Dona de l'Ajuntament de Barcelona amb l'objecte de mesurar l'extensió de la violència masclista entre les dones residents a Catalunya.

L'estudi també proposa iniciar una sèrie d'amidaments periòdics destinats a mesurar l'evolució de la violència masclista en el futur i a avaluar l'eficàcia de les intervencions destinades a eradicar-la.

Àmbits bàsics d'estudi

\Rightarrow	Mesurar la prevalença de les agressions masclistes a l'espai públic
	Mesurar la prevalença de la discriminació per raó de sexe i l'assetjament sexual a la feina
\Rightarrow	Mesurar la prevalença de les agressions masclistes en les relacions de parella
<i>.</i>	Mesurar la prevalença de les agressions masclistes d'especial gravetat
$ \Rightarrow $	Mesurar les percepcions i els valors dels homes i les dones en l'àmbit de la violència masclista

L'estudi s'ha adreçat a 14.122 dones residents a Catalunya, entre 18 i 70 anys, que viuen en una llar amb telèfon fix i tenen capacitat d'entendre i d'expressar-se en castellà o en català, i a una mostra complementària de 1.501 homes, de les mateixes característiques, per a estudiar l'evolució de les variables de percepció i valors en ambdós sexes.

Agraïments: L'EVMC una operació participativa

Col·laboracions en la fase de disseny. Els grups qualitatius

Un seguit de professionals i d'entitats especialitzades en l'atenció a dones víctimes de la violència masclista van contribuir al disseny de l'EVMC. Aquesta feina es va canalitzar a través de dos grups, un de professionals i un altre d'entitats- així com d'una sèrie de contactes bilaterals amb experts en la matèria. No podem citar de manera individualitzada totes les col·laboracions rebudes, però sí s'ha de destacar l'atmosfera participativa que va presidir els treballs de disseny de l'EVMC, i citar genèricament tres contribucions fonamentals:

Professionals dels àmbits de joventut, justícia, sanitat, educació, acció social, treball, policia i estadística

Professionals d'entitats especialitzades en l'atenció a dones víctimes de la violència masclista. En primer lloc a EXIL i ENTRE POBLES i CC.OO. que van participar en els grups de treball, però també AADAS, EL SAFAREIG, IRES, TAMAIA, SURT i IGOP que van ser consultades en el procés preparatori.

Persones voluntàries, homes i dones, victimitzades o no, que van realitzar les primeres proves del güestionari.

Això no obstant, l'equip tècnic d'enquestes del Departament d'Interior Relacions Institucionals i Participació és l'únic responsables del errors o de les limitacions del treball que s'ha dut a terme.

Col·laboracions en el treball de camp, la depuració i l'explotació

Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelonaç:

Control de qualitat, depuració, codificació de preguntes obertes, explotació estadística

Instituto DYM

Realització de la prova pilot i del treball de camp

La distribució de la mostra per grans àmbits d'estudi

Les submostres dels segments més rellevants

Distribució de la mostra per àmbits d'estudi

Mostra: 14122 dones i 1501 homes: Dones i homes residents a Catalunya, entre 18 i 70 anys, que viuen en una llar amb telèfon fix i tenen capacitat d'entendre i d'expressar-se en castellà o en català

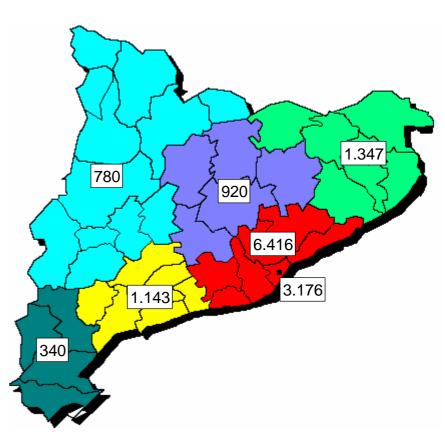
Àmbits d'estudi de la violència masclista	Mostra	Període		
Mòdul d'espai públic	14046	2009		
Mòdul laboral: dones que treballen d'altri	8.037	2009		
Pèrdua de feina per motius sexistes	9.909	Tota la vida		
Mòdul d'ex-parelles	2409	2009		
Mòdul d'incompliments familiars	533	2009		
Mòdul de parelles actuals	9817	2009		
Mòdul de violències d'especial gravetat	14122	Tota la vida		
Percepció i valors de les dones Percepcions i valors dels homes	D: 1/3 aleatòriament H: Tot el mòdul			

Mostra estratificada, no proporcional, per estrats territorials d'edat. Entrevista telefònica amb sistema CATI.

Treball de camp del 8 d'abril al 30 de juny de 2010.

Error teòric per a la mostra de DONES, amb un nivell de confiança del 95,5% i una variança de p = q = 0,50, de +/-0,88. I per la mostra d' HOMES de +/-2,5%

Distribució de la mostra segons regions del Pla Territorial de Catalunya i BCN-ciutat 100% = 14.122 dones

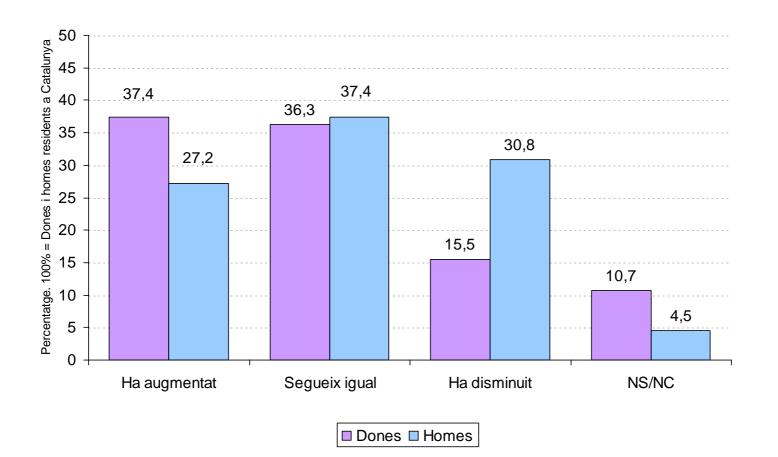
Percepcions i fets experimentats A LA VIA PUBLICA

La percepció de la violència masclista:

L'evolució passada de les agressions masclistes als espais públics

Formulació de la pregunta:

Creu que els comentaris grollers, els acostaments indeguts i altres agressions sexistes que pateixen les dones als espais públics han augmentat, segueixen igual o han disminuït els darrers anys a Catalunya?

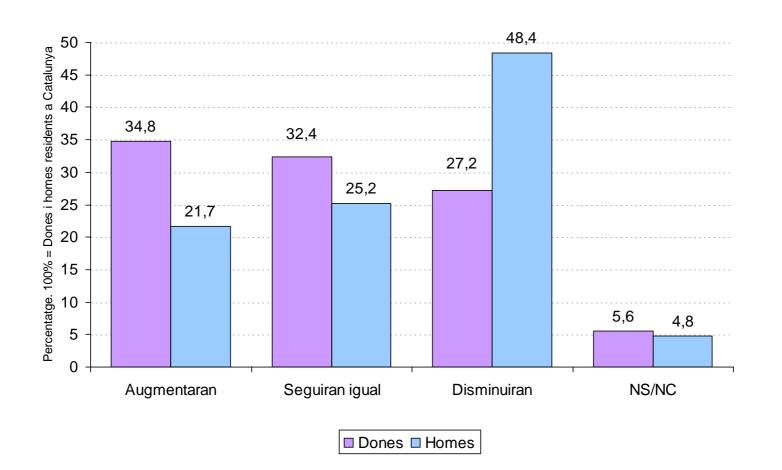

La percepció de la violència masclista:

L'evolució futura de les agressions masclistes als espais públics

Formulació de la pregunta:

Creu que els comentaris grollers, els acostaments indeguts i altres agressions sexistes que pateixen les dones als espais públics augmentaran, seguiran igual o disminuiran els propers anys a Catalunya?

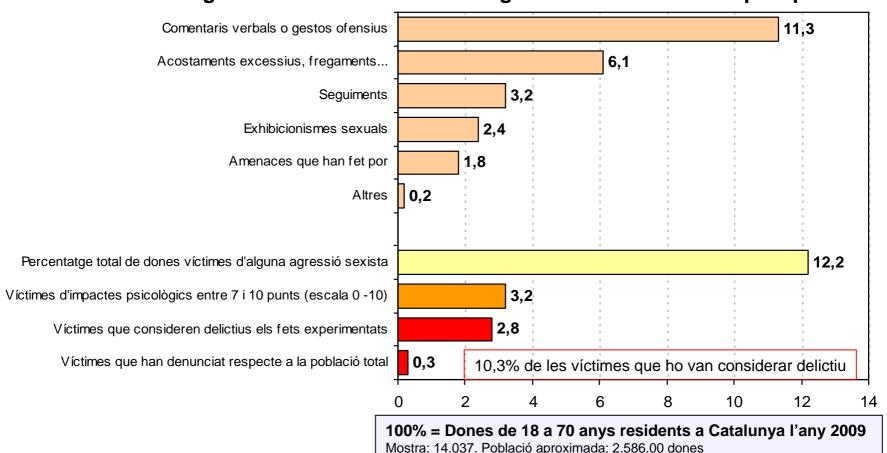
Les agressions masclistes als espais públics al llarg de 2009

Agressions contra les dones de 18 a 70 anys residents a Catalunya l'any 2009

Formulació de la pregunta:

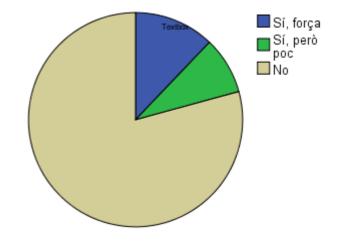
Quantes vegades va patir cadascun dels següents fets de tipus sexista?

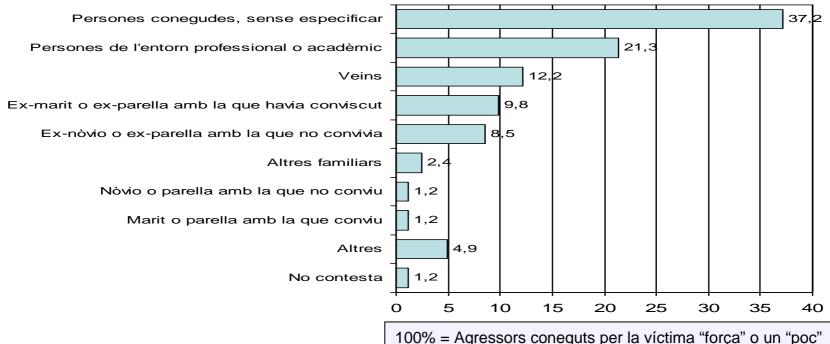
Percentatge de dones víctimes d'una agressió masclista als espais públics

Qui ho va fer?

Pregunta: Coneixia el/s home/s que ho va/n fer?				
Resposta	%	Afectació (Escala 0-10)		
Sí, força	12,1	8,0		
Sí, però poc	8,6	7,7		
No	79,1	6,4		
NC	0,2	6,8		

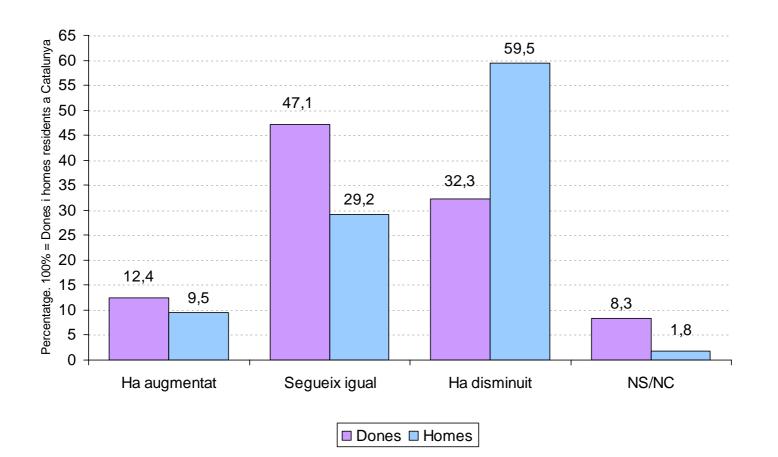
Percepcions i fets experimentats a la feina DISCRIMINACIÓ PER RAÓ DE SEXE

La percepció de la violència masclista:

L'evolució passada de la discriminació laboral per raons de sexe

Formulació de la pregunta:

Creu que a Catalunya, al llarg dels darrers anys, la discriminació de les dones a la feina ha augmentat, segueix igual o ha disminuït?

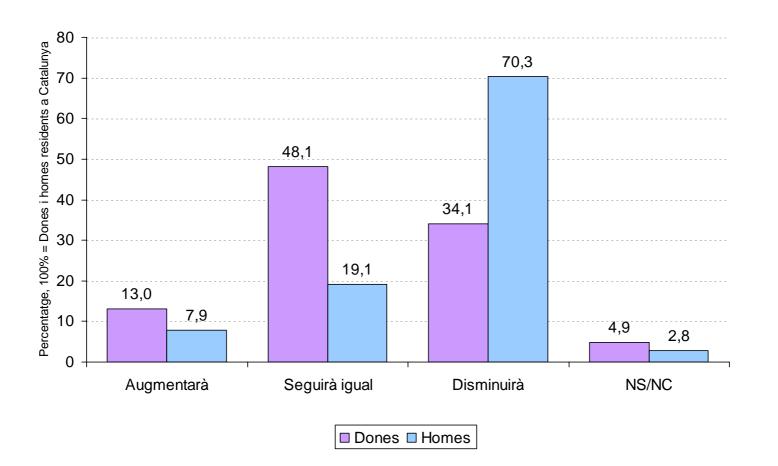

La percepció de la violència masclista:

L'evolució futura de la discriminació laboral per raons de sexe

Formulació de la pregunta:

Creu que a Catalunya, els propers anys, la discriminació contra les dones a la feina augmentar, seguirà igual o disminuirà?

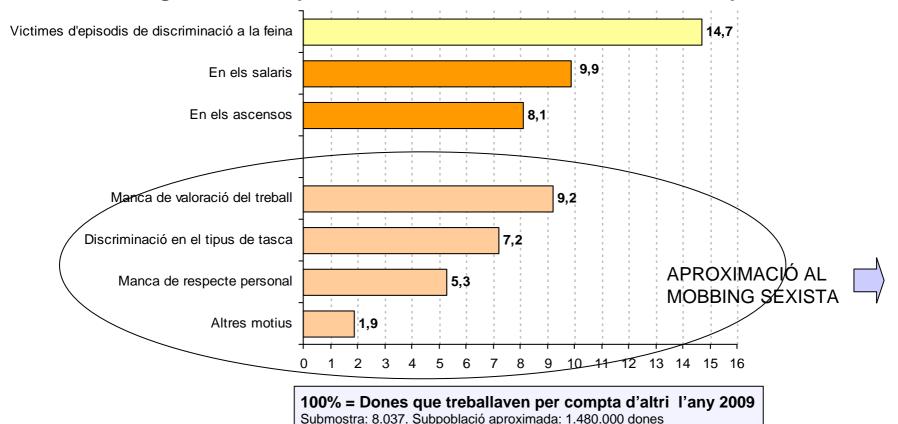
Discriminació per raó de sexe a l'àmbit laboral al llarg de 2009

Discriminacions contra les dones que treballen per compta d'altri

Formulació de la pregunta:

A la feina es va sentir discriminada pel fet de ser dona en...?

Percentatge de dones que es consideren discriminades a la feina per raó de sexe

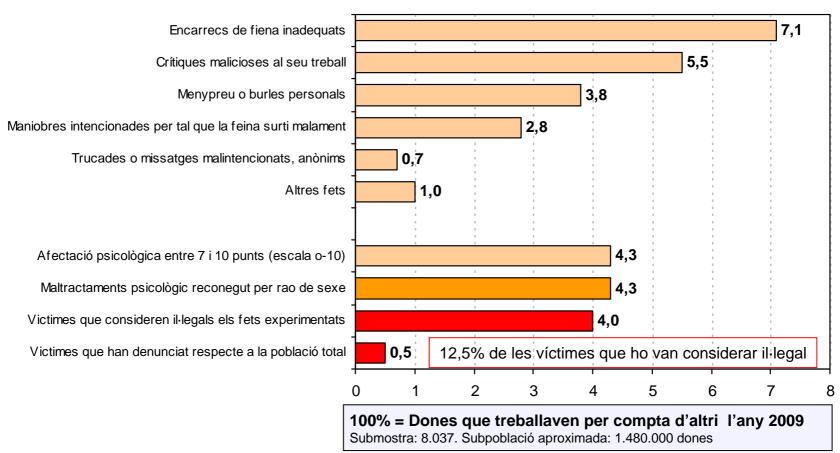
Discriminació per raó de sexe a l'àmbit laboral al llarg de 2009

L'assetjament psicològic per motius sexistes. Dones que treballen per compte d'altri

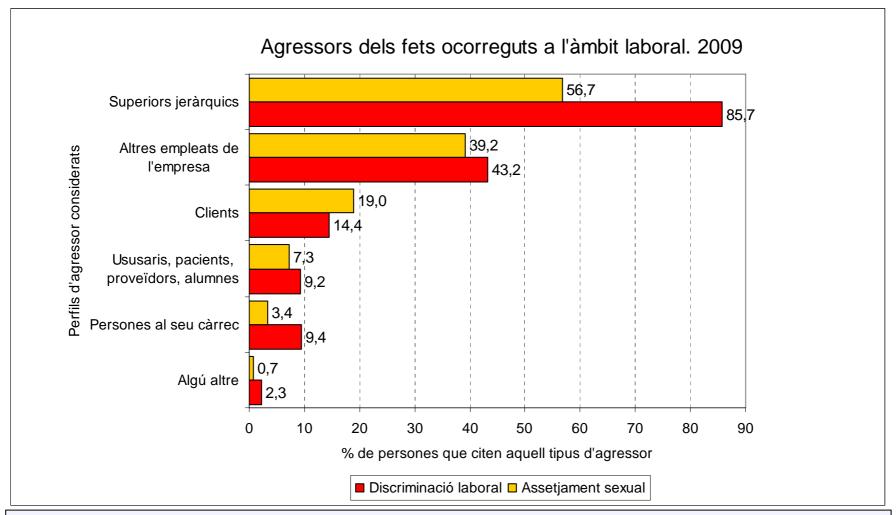
Formulació de la pregunta :

L'any passat, quantes vegades va experimentar a la feina alguns dels fets següents **pel fet de ser dona**?

Percentatge de dones que es consideren maltractades a la feina per raó de sexe

L'agressor a l'àmbit laboral era...?

MULTIRESPOSTA

Dones que treballaven per compta d'altri i que informe de discriminacions per raó de sexe o d'agressions sexuals a la feina

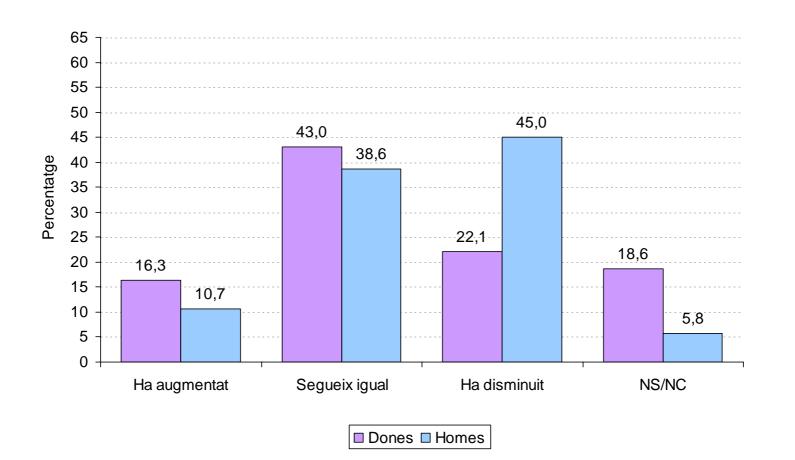
Percepcions i fets experimentats a la feina ASSETJAMENT SEXUAL

La percepció de la violència masclista:

L'evolució passada de l'assetjament sexual a la feina

Formulació de la pregunta:

Al llarg dels darrers anys creu que l'assetjament sexual a la feina ha augmentat, segueix igual o ha disminuït a Catalunya?

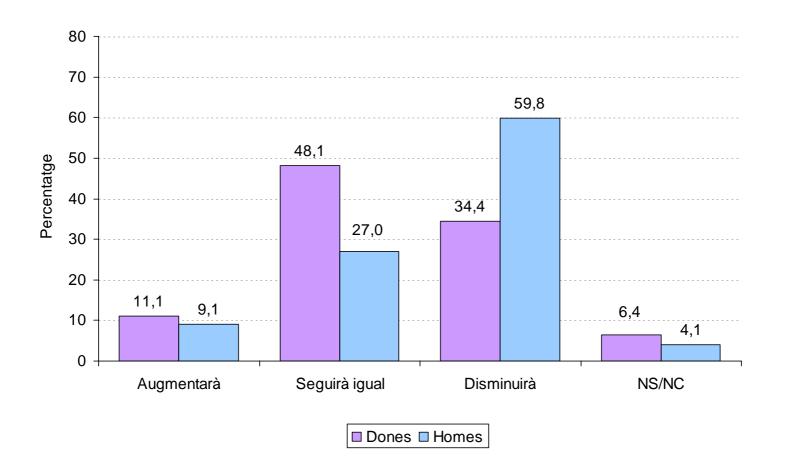

La percepció de la violència masclista:

L'evolució futura de l'assetjament sexual a la feina

Formulació de la pregunta:

Els propers anys, creu que l'assetjament sexual a la feina augmentarà, seguirà igual o disminuirà a Catalunya?

Assetjament sexual a la feina

Dones que treballen per compta d'altri, al llarg de 2009.

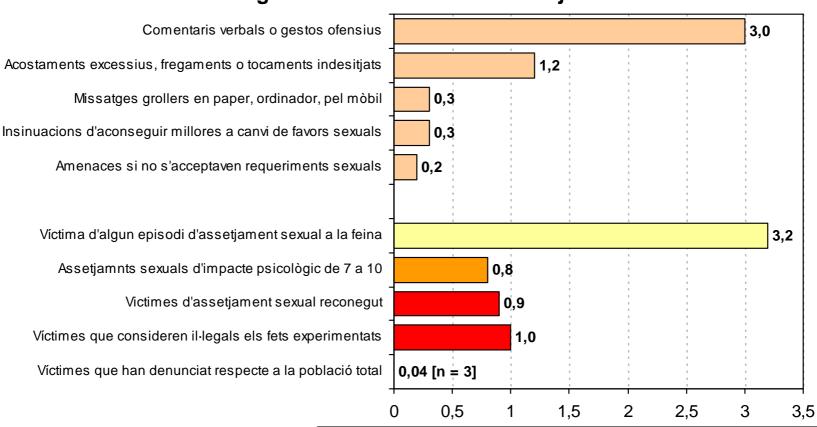
Formulació de la pregunta:

Quantes vegades va patir cadascun dels següents tipus d'assetjament sexual a la feina durant l'any passat?

Percentatge de dones víctimes d'assetjament sexual a la feina

100% = Dones que treballaven per compta d'altri l'any 2009

Submostra: 8.037. Subpoblació aproximada: 1.480.000 dones

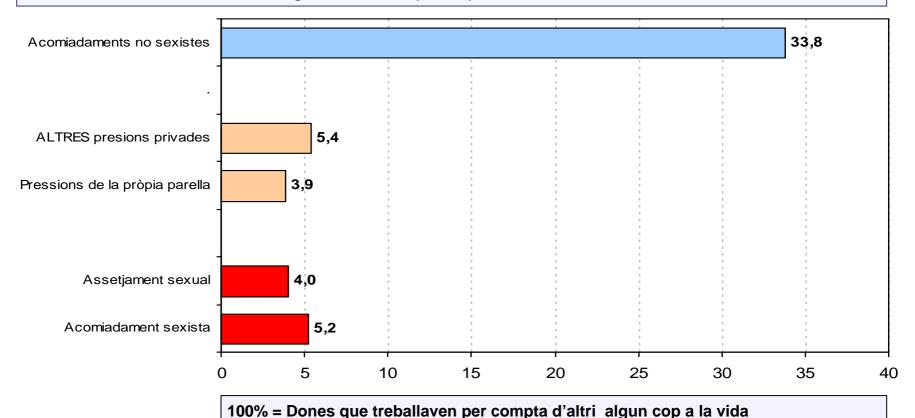

Dones obligades a deixar una feina contra la seva voluntat, tota la vida

Formulació de la pregunta:

Al llarg de tota la seva vida, alguna vegada s'ha vist obligada a deixar UNA feina contra la seva voluntat perquè...?

Més d'un 9% de les dones han perdut la feina al llarg de la seva vida, a causa d'agressions masclistes directes, com ara l'assetjament sexual al treball (4%) o els acomiadaments sexistes (5,2%). I això en un entorn laboral i familiar on s'enregistren encara pràctiques discriminatòries.

Submostra: 9.909. Subpoblació aproximada: 1.824.000 dones

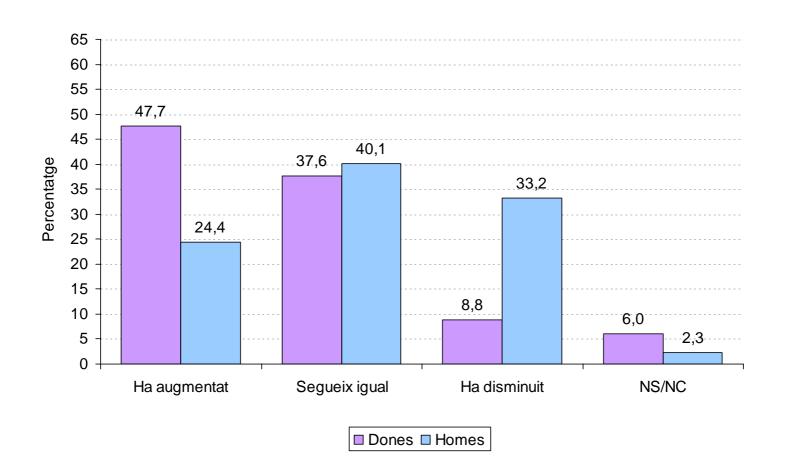
Percepcions i fets experimentats AMB LES PARELLES HOME

La percepció de la violència masclista:

L'evolució passada de les agressions per part de parelles i ex-parelles

Formulació de la pregunta:

Creu que els darrers anys aquest tipus de violència ha augmentat, segueix igual o ha disminuït a Catalunya?

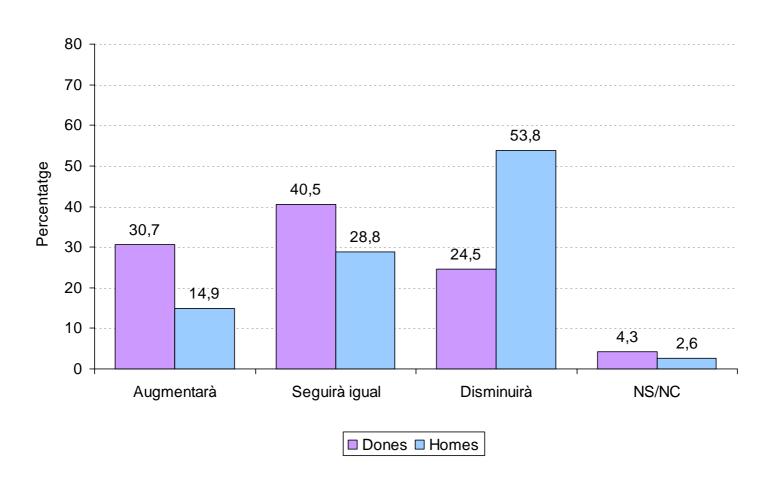

La percepció de la violència masclista:

L'evolució futura de les agressions per part de parelles i ex-parelles

Formulació de la pregunta:

Els propers anys, creu que aquest tipus de violència augmentarà, seguirà igual o disminuirà a Catalunya?

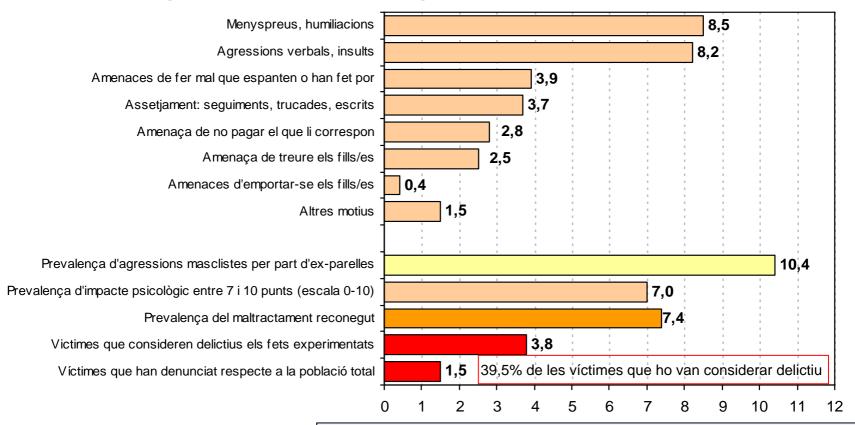

Les agressions experimentades per part d'ex-parelles al llarg de 2009

Formulació de la pregunta:

Quantes vegades va patir cadascun dels següents fets o agressions per part d'aquests ex-parella que la va tractar de manera incorrecta?

Percentatge de dones víctimes d'agressions masclista per part d'un ex-parella

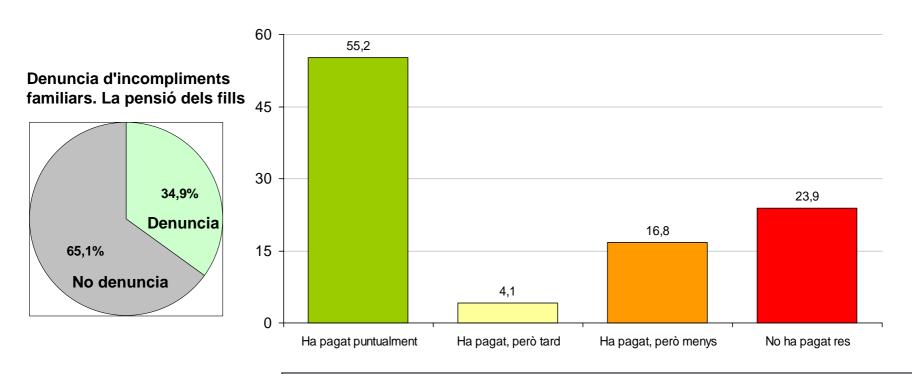
100% = Dones que s'han separat o divorciat alguna vegada Submostra: 2.409. Subpoblació aproximada: 443.000 dones

Incompliments familiars al llarg de l'any 2009

Pregunta, adreçada a dones amb dret a percebre una pensió de l'ex-parella home pels fills:

L'any passat (2009) aquesta ex-parella va pagar sempre la pensió dels fills?

Percentatge de dones víctimes d'impagaments de la pensió dels fills per part d'un ex-parella

100% = Dones separades o divorciades amb dret a pensió pels fills

Submostra: 533. Subpoblació aproximada: 98.000 dones

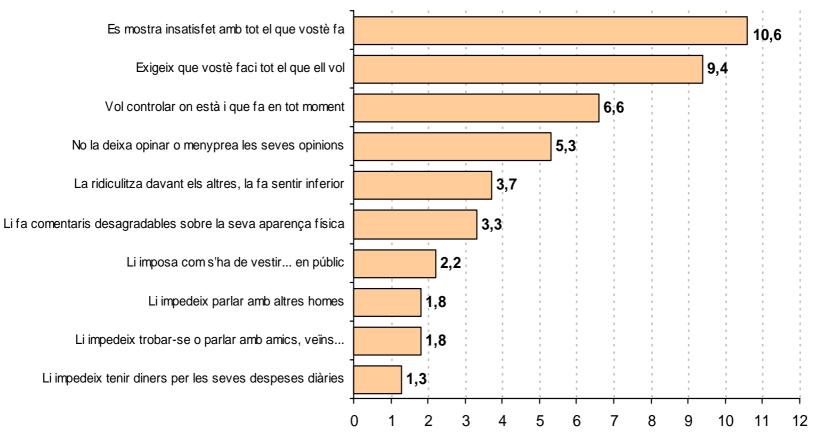
Assetjament psicològic en l'àmbit de la parella actual

Formulació de la pregunta:

Amb quina freqüència la seva parella actual...?

[Mai o gairebé mai; Poques vegades; Força vegades; Sovint, ;Contínuament...]

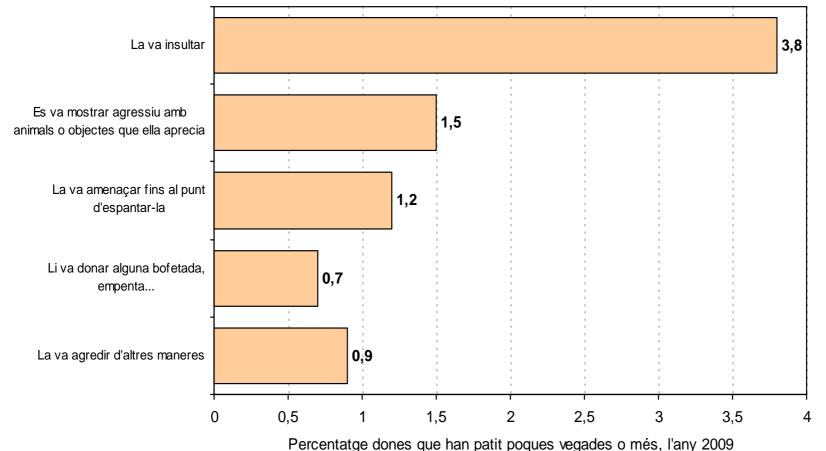

Agressions masclistes en l'àmbit de la parella al llarg de 2009

Formulació de la pregunta:

Amb quina freqüència la seva parella actual al llarg de l'any passat? [Mai o gairebé mai; **Poques vegades; Força vegades; Sovint, ;Contínuament...]**

La violència masclista a la parella actual. Catalunya 2009

Victimització reconeguda i criteris tècnics

Indicadors de violència masclista a la parella Criteris de càlcul	Percentatge de dones amb parella maltractades
Exposició mínima a una agressió continuada Indicador elaborat: exposició mínima a un comportaments masclista, d'una sèrie de 15 supòsits, "força vegades", "sovint" o "contínuament"	4,6
Maltractament reconegut Resposta directa; formulació de la pregunta: Pensi en tots els fets que ha experimentat tant físics com psicològics. EN GENERAL, al llarg de l'any passat vostè es va sentir maltractada per la seva parella actual	2,0
Maltractament considerat delictiu per la víctima Resposta directa; formulació de la pregunta: Creu que alguns dels comportaments podrien ser considerats com delictius?	1,1

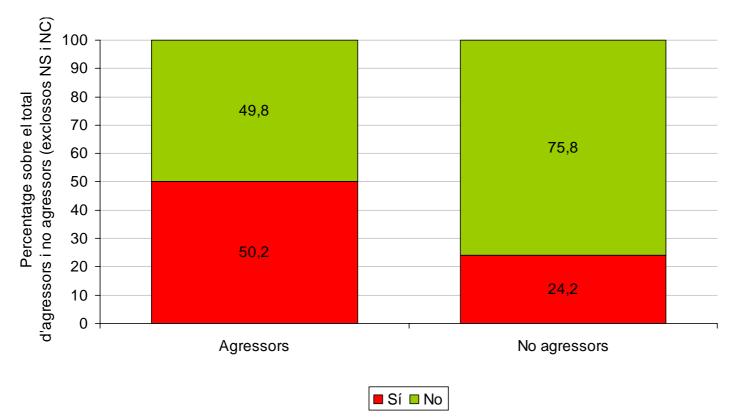
Característiques dels agressors: LES EXPARELLES HOME

Característiques dels agressors: episodis violents fora de la parella Comparació entre antigues parelles acusades de maltractament amb la resta

Formulació de la pregunta:

Alguna vegada la seva ex-parella es va posar violent amb persones que no fossin de la família (per ex. a bars, al treball...)

Violència amb persones que no fossin de la família

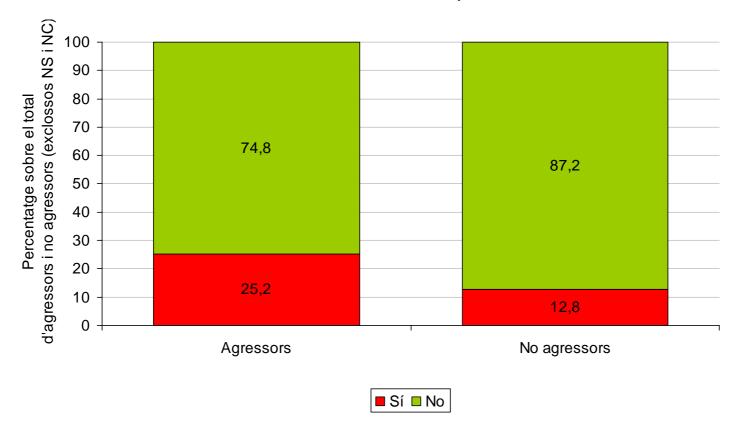

Característiques dels agressors: antecedents de problemes amb la policia Comparació entre antigues parelles acusades de maltractament amb la resta

Formulació de la pregunta:

Alguna vegada la seva ex-parella va tenir problemes amb la policia?

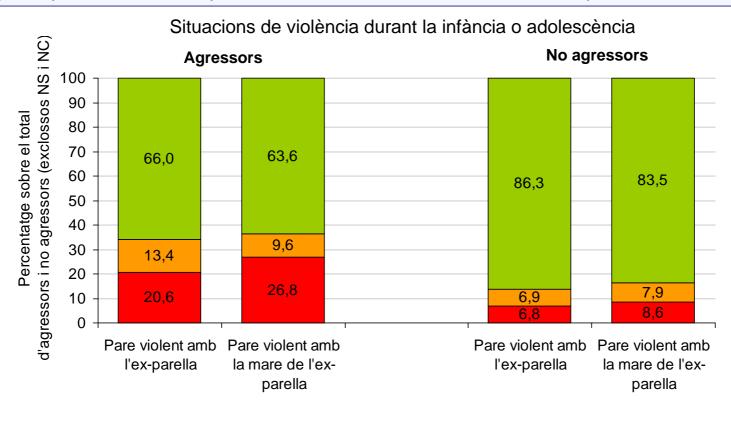
Problemes amb la policia

Característiques dels agressors: experiències de violència a la infància Comparació entre antigues parelles acusades de maltractament amb la resta

Formulació de la preguntes:

Sap si durant la infància o adolescència el pare de la seva ex-parella era violent amb la seva ex-parella? I sap si el pare de la seva ex-parella era violent amb la mare de la seva ex-parella?

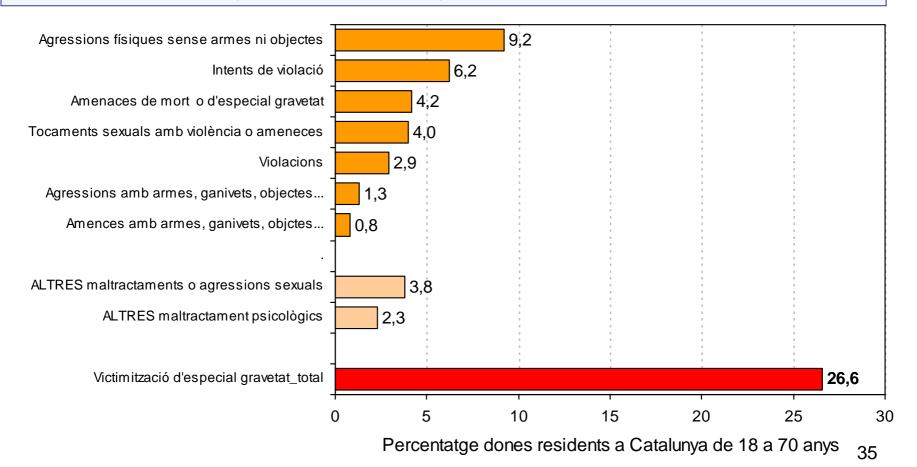

Sí, sovint Sí, a vegades No

Agressions masclistes al llarg de tota la vida

Agressions masclistes d'especial gravetat soferts al llarg de tota la vida

Aproximadament, una de cada quatre dones residents a Catalunya ha estat objecte d'agressions masclistes greus al llarg de la seva vida. Aquest indicador s'obté agregant la victimització experimentada en set àmbits de victimització pels que preguntava explícitament l'EVMC i un important nombre "d'ALTRES", on s'han obtingut agressions especificades espontàniament per les dones entrevistades, de les quals només s'han retingut les d'impacte psicològic entre 7 i 10 punts, en una escala de 0 a 10.

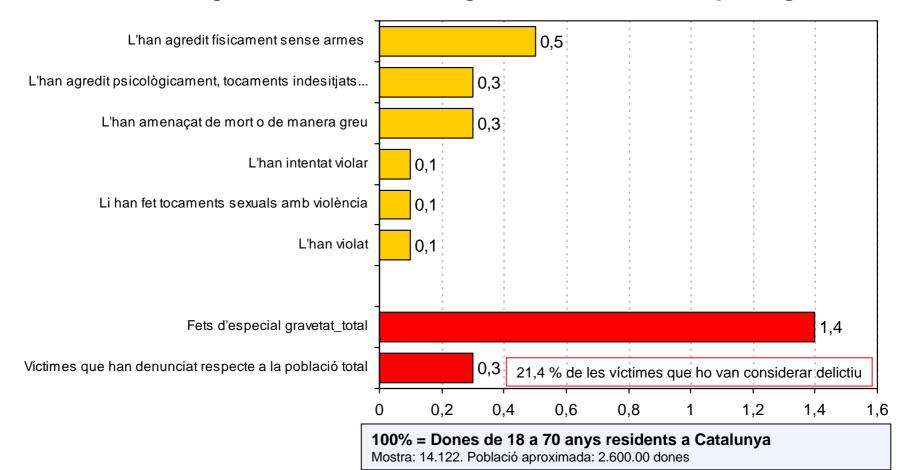

Agressions masclistes d'especial gravetat sofertes durant l'any 2009

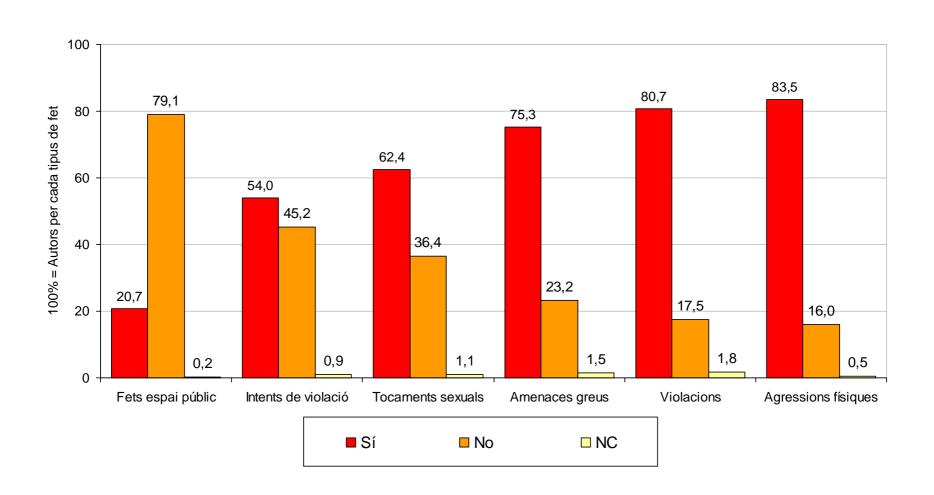
Formulació de la pregunta: Al llarg de la seva vida ...?

Pregunta auxiliar: Quan va patir l'agressió més recent?

Percentatge de dones víctimes d'agressions masclista d'especial gravetat

Coneixia l'home o homes que ho van fer?

Autors de les grans violències masclistes coneguts, al llarg de la vida

Relació entre agressor i víctima	Intents de violació	Tocaments sexuals	Amenaces greus	Violacions	Agressions físiques	TOTAL
Marit o parella	0,4	0,3	4,0	2,7	3,1	2,4
Nòvio o parella que no conviu	0,5	0,6	0,6	1,5	1,8	1,2
Ex-marit o ex-parella	7,1	2,8	23,3	29,9	25,1	19,6
Ex-nòvio o exparella que no convivia	6,6	7,8	15,2	13,0	19,2	14,1
Altres familiars	23,2	26,5	14,6	17,8	29,6	24,2
Persones feina o relacionades	7,3	8,6	14,8	3,3	1,8	6,0
Coneguts	32,5	26,5	11,3	19,6	9,2	16,8
Altres	21,1	25,9	15,4	10,6	9,2	14,5
NC	1,5	1,1	1,4	1,5	0,9	1,2
TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
TOTAL, 100% = agressors citats	477	359	506	331	1.190	2.863
Agressors no citats	402	210	157	78	125	1.082

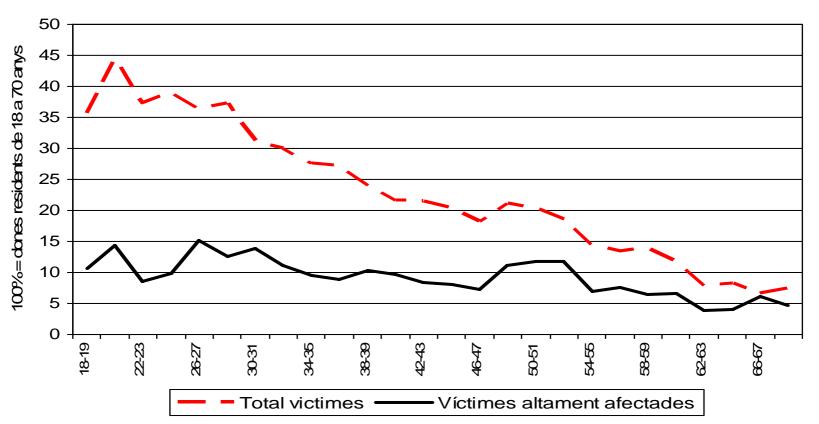
Característiques de les víctimes

Víctimes de la violència masclista, per grups d'edat. Catalunya, 2009

Percentatge total de dones afectades vs. percentatge de les víctimes d'agressions d'alt impacte subjectiu

Edat de les dones agredides

Distribució per edats de tots els fets enregistrats, respecte als fets d'alt impacte subjectiu

Víctimes de la violència masclista, d'especial impacte subjectiu

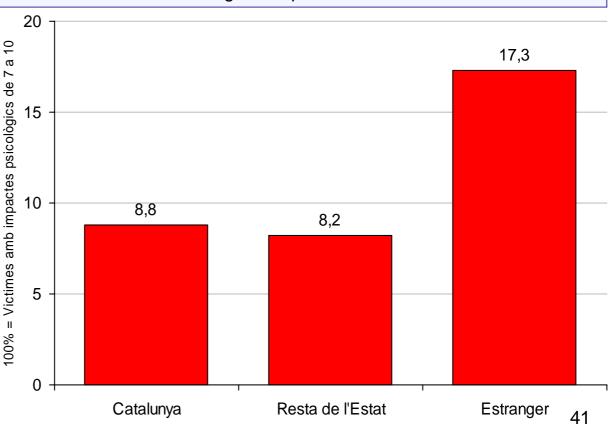
Nivell considerat: valoracions de 7 a 10 en una escala de 0 a 10

Lloc de naixement de les dones agredides

El nivell d'exposició a la violència masclista és inequívocament superior entre les dones nascudes fora de l'estat Espanyol. Aquest fenomen es troba en tots els àmbits de victimització considerats (via pública, feina, parella...) i és parcialment independent de l'edat de les dones. En el conjunt de les dones residents a Catalunya, la prevalença de les dones nascudes a l'estranger és aproximadament del doble.

Víctimes segons origen i grup d'edat					
Lloc de	Grup d'edat				
naixement*	18-49	n			
Catalunya	9,4	721			
Resta de l'Estat	10,3	109			
Estranger	18,4	152			
Total	10,3	983			

^{*} No s'inclou el Ns/Nc

Víctimització per violència masclista d'especial impacte subjectiu

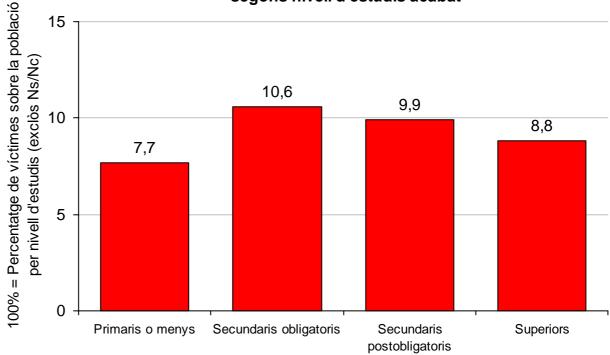
Llindar considerat: impacte psicològic entre 7 i 10 punts en una escala de 0 a 10

Nivell d'estudis acabats de les dones agredides

Víctimes segons nivell d'estudis i grup d'edat					
Grup d'ed					
Nivell d'estudis*	18-29	n			
Primaris o menys	20,9	23			
Secundaris obligatoris	15,2	110			
Secundaris postobligatoris	10,8	148			
Superiors	9,5	78			
Total	11,9	361			

^{*} No s'inclouen "Altres" i "Ns/Nc"

Victimització per violència masclista d'especial impacte subjectiu, segons nivell d'estudis acabat

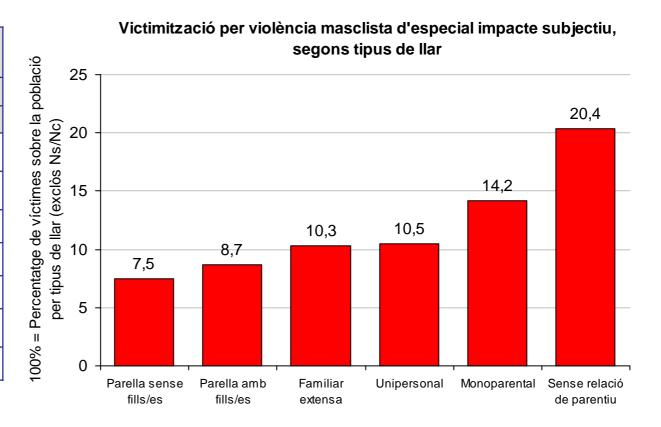
Víctimització per violència masclista d'especial impacte subjectiu

Nivell considerat: impacte psicològic entre 7 i 10 punts en una escala de 0 a 10

Tipus de llar de les dones agredides

Víctimes segons tipus de llar i grup d'edat					
Tipuo de ller*	Grup d'edat				
Tipus de llar*	18-49	n			
Parella sense fills/es	9,6	103			
Parella amb fills/es	8,7	569			
Familiar extensa	13,9	111			
Unipersonal	17,5	36			
Monoparental	16,2	119			
Sense relació de parentiu	20,0	44			
Total	10,3	982			

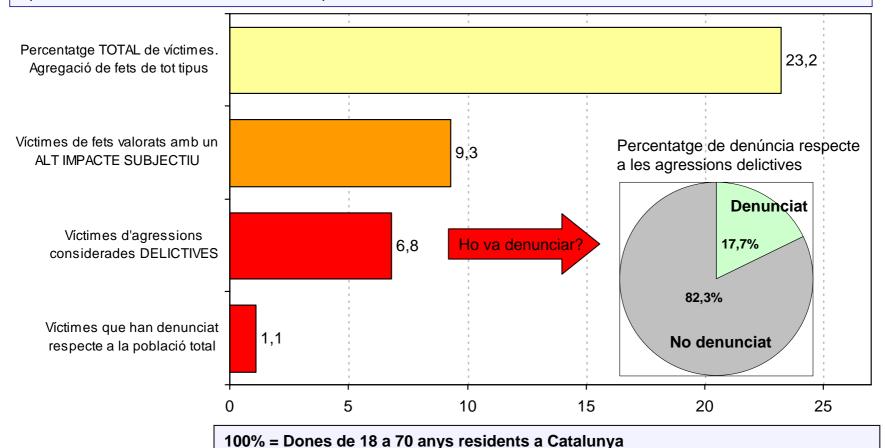
^{*} No s'inclou "Ns/Nc"

Denúncia

Les víctimes d'agressions masclistes l'any 2009 i el nivell de denúncia

En total, el 23,2% de les dones residents a Catalunya, de 18 a 70 anys, van patir algun episodi de violència masclista al llarg de l'any 2009. La majoria d'aquests episodis han estat considerats lleus per les pròpies víctimes, però el 9,3% de les dones informa d'agressions de fort impacte subjectiu, és a dir, d'un impacte psicològic valorat entre 7 i 10 punts (en una escala 0-10), i la gran majoria d'aquestes agressions han estat considerades delictives per les víctimes. Més concretament, el 6,8% de les dones residents a Catalunya consideren que han estat objecte d'una agressió delictiva, tot i que només s'han denunciat un 17,7% d'aquests fets considerats delictius.

Mostra: 14.122. Població aproximada: 2.600.00 dones

Nivell de denúncia dels fets considerats delictius.

Comparació entre la victimització convencional (ESPC) i la violència masclista (EVMC)

Enquesta de seguretat pública de Catalunya Nivells de denúncia en casos d'especial afectació					
100% = Fets d'alt impacte subjectiu Fets d'impacte subjectiu valorat entre 7 i 10 punts (escala de 0 a 10)					
Fets de proximitat contra Molèsties Impacte associades psicològica					
Atracaments contra persones	100,0	80,0			
Estrebades	98,5	81,8			
Robatori de bossa o cartera	93,7	59,8			
Robatori telèfon mòbil	96,6	60.0			
Agressió física	94,3	100,0			
Amenaces, intimidacions	90,0	82,9			

Enquesta de violència masclista a Catalunya Nivells de denúncia en casos d'especial afectació				
100% = Fets d'alt impacte subjectiu Impacte psicològic valorat entre 7 i 10 punts (escala de 0 a 10)				
Agressions greus VIA PÚBLICA	11,6			
Assetjament sexual reconegut FEINA*	5,3			
Maltractaments reconeguts EX-PARELLA	39,5			
Maltractament reconegut PARELLA	11,4			
Amenaces greus	37,3			
Agressions físiques de caràcter masclista	33,8			
Tocaments sexuals	12,8			
Intent de violació	17,0			
Violació	26,3			
Altres grans violències	14,7			

^{*} La pregunta és Considera que aquests fets són il·legals?

Opinions i valors

Els problemes principals de les dones a Catalunya

Pregunta oberta, amb resposta espontània, de les DONES

Formulació de la pregunta:

En termes generals, quins creu que són els problemes principals que tenen les dones a Catalunya?

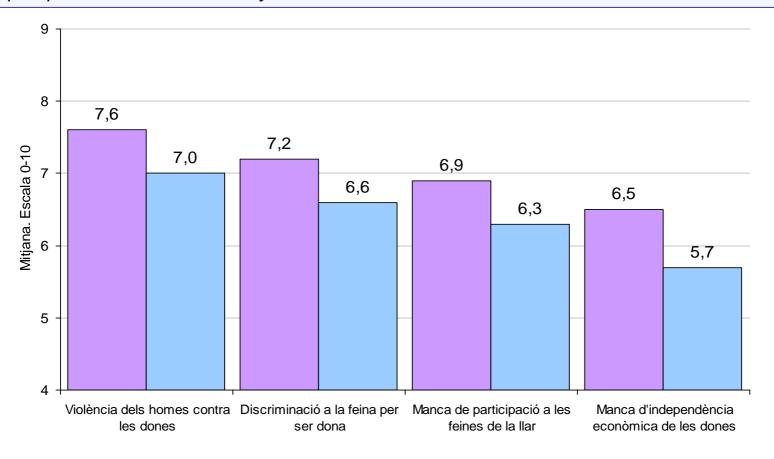
Les problemàtiques més citades Percentatges superiors al 5%	EVMC 2010
Les problemàtiques de la feina, la precarietat, la subsistència	21,4
Conciliació de la vida laboral i familiar	16,7
Discriminació laboral (11,9%) i general (4,2%)	16,1
Les problemàtiques de la violència masclista	5,2
No ho sap, no contesta	21,5
TOTAL	100% (n=4.736)

Els problemes principals de les dones a Catalunya

Preguntes tancades. Valoració de quatre problemàtiques en una escala de 0 a 10

Formulació de la pregunta:

Ara li llegiré una relació d'assumptes. Valori'ls de 0, no són un problema, a 10, són un dels problemes principals per a les dones a Catalunya

Valoració d'alguns comportaments que poden produir-se a les parelles

L'evolució en el temps, 2003 – 2010

Formulació de la pregunta:

Ara li llegiré una relació de comportaments que alguns homes practiquen amb les seves parelles. Indiqui, si us plau, fins a quin punt li sembla que aquests comportaments són formes de violència masclista? Valori-ho en una escala de 0 (no ho són gens) a 10 (ho són totalment)

Comportament		Valoració. Mitjana, escala de 0 a 10						
		ESPC 2003		ESPC 2004		ESPC 2008		EVMC 2010
	DONES	HOMES	DONES	HOMES	DONES	HOMES	DONES	HOMES
Donar-li una bufetada, un cop, una empenta	8,4	8,0	9,3	9,0	9,4	9,1	9,6	9,3
Llançar-li un objecte en una discussió	8,3	7,8	9,3	9,0	9,3	8,9	9,5	9,0
Pressionar a la parella a mantenir relacions sexuals					9,3	8,8		
Impedir que disposi de diners per a les seves despeses diàries	7,1	6,5	8,2	7,6	8,9	8,4	9,2	8,5
Criticar o ridiculitzar el que fa	7,2	6,7	8,2	7,4	8,8	8,2	9,1	8,3
No deixar que parli amb persones de l'altre sexe	6,9	6,5	8,2	7,4	8,9	8,4	9,2	8,5
No tenir mai en compte la seva opinió			8,3	7,5	8,8	8,3	9,1	8,5
Controlar on és i què fa en cada moment			8,1	7,3	8,7	8,1	9,0	8,2
Controlar les relacions que té amb familiars i amics	6,7	6,1						

50

Valoració d'alguns comportaments que poden produir-se a les parelles: el retret inexistent, molt baix o baix

Les diferències entre homes i dones

Formulació de la pregunta:

Ara li llegiré una relació de comportaments que alguns homes practiquen amb les seves parelles. Indiqui, si us plau, fins a quin punt li sembla que aquests comportaments són formes de violència masclista? Valori-ho en una escala de 0 (no ho són gens) a 10 (ho són totalment)

Comportament	`	ge sobre la de DONES	Percentatge sobre la població d'HOMES		
•	Valors 0-4	Valors 5-6	Valors 0-4	Valors 5-6	
Donar-li una bufetada, un cop, una empenta	1,0	2,2	2,3	2,5	
Llançar-li un objecte en una discussió	1,5	3,3	3,9	4,0	
Impedir que disposi de diners per a les seves despeses diàries	1,4	5,1	5,1	7,1	
Criticar o ridiculitzar el que fa	1,8	5,9	5,9	8,8	
No deixar que parli amb persones de l'altre sexe	2,1	4,4	6,8	6,0	
No tenir mai en compte la seva opinió	1,6	5,0	4,2	8,5	
Controlar on és i què fa en cada moment	2,0	5,9	6,1	10,5	